

טבח בתור רכילות

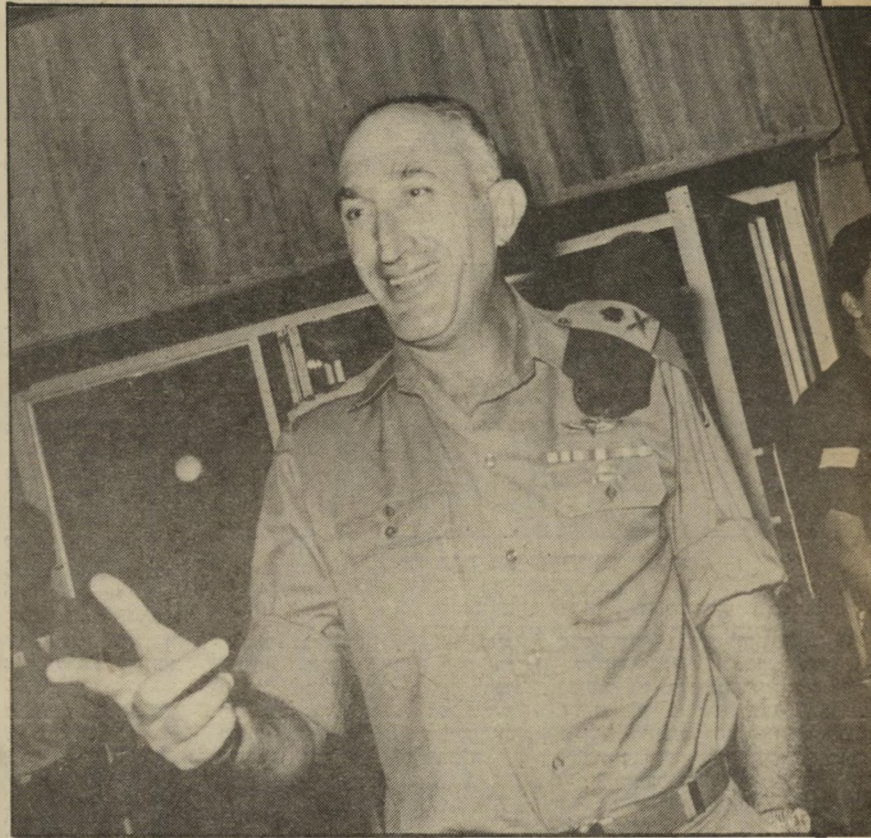
רעה" ושל"א הריח" שוסידבר, כמו הי קצינים האחרים - לדיבריהם. לדעתו, הכל התנהל על הצד הטוב ביותר. השופט כהן: "על מה דובר בפגישה?" לוי: "על כך שביצעו את הפעולה כפי שנדרשו... נאמר שהם עשו את הפעולה בסדר, וזהו". ראשי הפלאנגות סיפרו בפגישה שהיו להם שני הרוגים וכמה פצועים. לוי: "דובר על כך שהם נלחצים, ולא יוכלו להמשיך". ברק: "נלחצים עלידי מי?" לוי: "עלידי האמריקאים, שלחצו עליהם". כל זה מעורר שאלות רבות מאוד. לי משל: מאחר שהרמטכ"ל ידע כבר לפחות

לחץ חזק על הפלאנגות, אך לא פנו אז הישראלים, בעליהבית. פניה אמריקאית יכלה להיות בכמה צינורות, אולי בעת ובעונה אחת: דרך מוריס דרייפר אל ראשיהממשלה, שר הביטחון ושרהחוק, ודרך הקשרים הי מקומיים אל מפקדי צה"ל. זאת אומרת: המערכת המדרי ניתצבאית קדמה ביום השישי בבוקר מכיוונים שונים ידיעות על הטבח. הן באו מן החיילים בשטח, מקישרי המודיעין, מן האמריקאים. כדי לוודא את היקף הידיעות, מקורן ודרך הטיפול בהן, כדאי לשאול בין השאר את השאלות הבאות:

- מה היה מקור הידיעה שהגיעה אל לישכת ראש אגף המודיעין?
- אם הגיעה ידיעה כזאת לאמ"ן, האם הגיעה גם לשב"כ ולמוסד?
- למי מסר אמ"ן את הידיעות, ומתי?
- האם נמסר מידע כזה גם עלידי השב"כ והמוסד?
- אחרי שראשיהלישכה שלו מסר את המידע לעוזר-שליעוזר של שר הביטחון, האם דאג ראשיאמ"ן להעביר את המידע לדרגים הבכירים יותר? מתי? איך?
- מי מוסמך במישרד ראשיהממשלה לקבל מידע כזה מפי השב"כ והמוסד?
- מחו תפקידו של היועץ למילחמה בטרור במישרד ראשיהממשלה, רפי איתן, אישיאמונו ומקורבו של אריאל שרון, בהקשר זה?
- מה בכלל היה תפקידו של רפי איתן במילחמת-הלבנון? מה היה תפקידו בפרשת צברה ושאתילא?
- אם לא מסרו השב"כ והמוסד מידע כזה למישרד ראשיהממשלה, מדוע לא מסרו?
- אם מסרו, מה קרה למידע זה?
- מדוע לא הועבר - אם לא הועבר - מידע זה לראשיהממשלה עצמו?
- האם התקבל מידע כלשהו מפי קצין-הקישור של הפלאנגות ששהה ב"חפ"ק הישראלי? איזה מידע, למי נמסר, ומתי?
- באילו דרך ובאילו שעה הגיע הי מידע ביום השישי בבוקר לזאב שיף?
- למי נגה שיף, נוסף לפנייתו אל שרהתיקשורת?
- באילו דרך ובאילו שעה הגיע מידע על הטבח לרון ברישי?
- למי מסר את המידע הזה, ומתי, על פנייתו לשרהביטחון?
- אם היתה פנייה אמריקאית לי מישרד-החוק (כפי שמסתבר מעדותו של פקיד מישרד-החוק אריאל קנת - ראה בהמשך) מדוע השיב שרהחוק לשר-התיקשורת, ביום השישי, שאין לו שום מידע על טבח כלשהו במחנות-הפליטים?
- האם העלים יצחק שמיר מידע ממרכזי ציפורי?
- האם העלימו אנשי מישרד-החוק מידע מיצחק שמיר?
- מדוע לא העיר איש בכל המערכת המדינית והצבאית את תשומת-ליבו של ראשיהממשלה לקיומן של ידיעות אלה?

מוישה וחצי

אחד שלא ידע שום דבר על שום דבר - מצב שהיה, כנראה, טיפוסי בדרגות העליונות ביותר בצה"ל - הוא סגן הרמטכ"ל, משה לוי, המכונה "מוישה וחצי". הוא טס עם הרמטכ"ל באותו יום שישי לביירות. אך הוא לא ידע מדוע, ולשם מה. נראה שאינו אדם סקרן במיוחד. הוא ישב בישיבה עם ראשי הפלאנגות, ונראה שהיה שם האדם היחידי שלא ידע על הטבח, ושגם לא היתה לו הרגשה

האלוף לוי אדם לאסרן

כאשר הוכח בחקירה כי כבר ביום השישי בבוקר הודיע לו קצין בכיר באגף המודיעין כי לפי ידיעות בלתי מאושרות נהרגו במחנות הפליטים על-ידי הפלאנגות 300 בני אדם, השמיע סגן-אלוף זה את אימרת-הכנף: "זה היה בתקן של רכילות".

לאחר מכן השמיע על אותו נושא אימרת-כנף שניה: "זה היה סיפור בחדר-המדרגות". על מיש"ק, "סיפור של צדריהמוסות". באמרות אלה צפון עולם שלם. הן מבטאות בצורה חדה את הרוח המרהפת על רוב העדויות בוועדת-החקירה. אין עוד שמץ של ספק בכך, שהמערכת קדמה את הידיעות ה ראשונות על הטבח כבר ביום החמישי בערב, וכי ידיעות ברורות יותר החלו נקשרות ביום השישי בבוקר.

ביום השישי בבוקר ראו הסגן אבי גרבובסקי וחבריו את הרצח ההמוני של נשים וילדים במו עיניהם. ידיעות על דברים חריגים חמורים הגיעו לאוזני מפי קדהאוגדה. הוא הבחיל את אלוף-הפקוד. זה הבהיל את הרמטכ"ל, שהחליט לטוס בעצמו לביירות. בדרך לשם, בשדה הי תעופה בתל-אביב, נפגש עם שרהביטחון. באותה השעה מסר סגן-אלוף משה חבי רוני, ראשי-לישכת ראשיאמ"ן, את הי ידיעה על 300 ההרוגים לסגן-אלוף גיא. מן החוג המידי של אריאל שרון.

באותה השעה הודיע הכתב זאב שיף על הטבח לשרהתיקשורת. מרכזי ציפורי, שהודיע על כך לשרהחוק, באותה השעה שלח עזר משהו. שרק חלק ממנו התגלה בישיבות הפומביות של הוועדה. אחריהצהריים סיפרו ראשי הי פלאנגות לרמטכ"ל ולפמלייתו כי, האמריקאים" לוחצים עליהם לצאת מן המחנות. משמע: או כבר ידעו האמריקאים בכירות את המתרחש. קשה להעלות על הדעת שהאמריקאים ידעו על הטבח והפעילו

ל זו אחר זו מתמוטטות מערכות השקרים. כמו בנייניקלפים. אם היו קשרי השתקה והעלמה, שנקשרו בין עדים, הם התרופפו. באיטיות ובשיטתיות מתגלה האמת - ולוא רק מפני שכמעט כל עד רוצה להטיל את האחר ריית על זולתו.

תמינת המאורעות הולכת ומתיבהרת באוזן ועדת-החקירה. כך זה בישיבות הפומביות, וכך זה, על אחת כמה וכמה, בישיבות הי סודיות, שבהן נשאלות שאלות נוקבות הרבה יותר.

כפי שהדברים עומדים כעת, מאפשרת התמונה המתגבשת רק שתי גירסות סבירות.

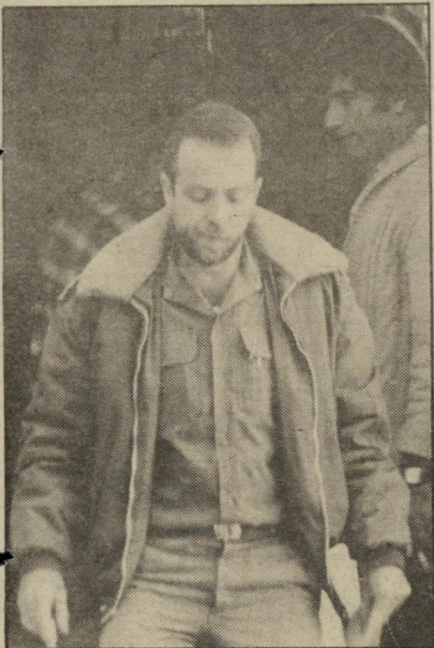
גירסה א': כמעט כל הדרגים הי צבאיים והמדיניים - מלבד כמה מן הלוחמים בשטח - התייחסו בלא-איכפתיות גמורה לטבח שנערך בפלסטינים, והתעוררו רק כאשר הסתבר להם כי העניין מתפוצץ באמצעי-התיקשורת הי בינלאומיים.

גירסה ב': הפלאנגות נשלחו מלכתחילה אל המחנות כדי לערוך בהם טבח, כדי לגרום לפאניקה ולבריחה המונית של מאות אלפי הפליטים הפלסטינים בלבנון. אך הגיומי".

"סיפור

בחדר-המדרגות"

אחת האימרות האופייניות שהושיעו מעו במהלך העדויות יצאה מפיו של קצין בדרגת סגן-אלוף, ראובן גיא, המכהן ביחידה לביטחון לאומי, וששימש בזמן המילחמה כעוזרו של אבי דודאי, עוזרו של שרהביטחון. אפשר להניח כי אדם זה מבטא את הלך-הרוחות והסיגנון של ראשי מישרד הביטחון - הפמלייה הרחבה של שרהביטחון.

סג"ל חבורני תקן של רכילות

מאז אותו בוקר, מפי אלוף-הפקוד שהתקשר עימו במישרין, שקרה משהו נורא במחנות-הפליטים, מדוע לא תבע לשמוע פרטים מפי ראשי הפלאנגות?

אם אכן הרמטכ"ל לא ביקש לש-מוע פרטים על כך, לשם מה טס, בעצם, לביירות?

אם טס, כפי שטען אחד העדים, כדי לברך את החיילים לרגל החג, מדוע מיהר ממל-התעופה לביירות ישר אל מטה-הפלאנגות?

מה היתה מטרת השיחה עם ראשי הפלאנגות?

אם נאמר לראשי הפלאנגות, כדברי לוי, שהם, "ביצעו את הפעולה כפי שנדרשו" - מה הם נדרשו, בעצם, לעשות?

אם אמר הרמטכ"ל לראשי הי פלאנגות שהם, "עשו את הפעולה בסדר", האם מתייחסים הדברים לטבח?

אם אין הדברים מתייחסים לי-טבח, למה הם מתייחסים? אם נלחצו הפלאנגות למחנות כדי לחסל את המחבלים, והיו במחנות אלה אלמנים מחבלים (או רוכס הגדול) - איך זה יתכן כי היו להם רק שני הרוגים?

איך מסתדרת עובדה זו עם הי טענה כי צה"ל לא נשלח למחנות מפני שחיסול המחבלים שם היתה עולה בי מחיר יקר בחיי-אדם?

האם היתה סיבה אחרת לאיי-משלוח צה"ל למחנות, ולמישלוח הי פלאנגות במקומו?

האם קשורה סיבה זו בכך ש-